

ÇAĞDAŞ SANATTA DEĞİŞİMLERİN MİMARİDE YANSIMASI

REFLECTION IN ARCHITECTURAL CHANGES IN CONTEMPORARY ART

Adnan AKSU^{1*}, Tannaz GHANIAN¹⁺

¹Architecture/ Faculty Member, Gazi University, Ankara, Turkey

*Corresponding Author: azaksu@gmail.com

+Speaker: roxghanian@gmail.com

Presentation/Paper Type: Oral / Full Paper

Özet- Uygarlığın ilk günlerinden beri sanat ve mimarlık sarmal bir ilişki içinde varolmuştur. Bu sarmal ilişki günümüze kadar, teoride ve pratikte, giderek daha yoğun bir şekilde ortak kavramsal çakışmalar üzerinden inşa edilegelmiştir. Hatta, genelde mimarlık sanatsal bir edim olarak ifade edilmektedir. 20. yüzyılın başıyla çeşitlenen üsluplardan, bilimsel ve teknolojik gelişmelerden etkilenecek yeniden şekillenen mimari ve sanat kavramlarının düşünsel, biçimsel, teknik ve yere/bağlama ilişkin yaratı yöntemlerinin birbirine iyice yaklaştığı öne sürülmektedir. Dolayısıyla her ikisi üzerine yapılan irdelemelerde bağlantılı/karşılaştırmalı değerlendirmelerde bulunmak kaçınılmazdır.

Günümüzün dünyasında, özellikle sanatta, ortaya çıkan çoğulluğun kavranabilmesi için varolan kavramların yeniden yapılandırılması veya yeni kavramların üretilmesi zorunludur. 21. Yüzyılda küreselleşme, teknolojik gelişmeler ve dijital teknolojilerin yaygınlaşmasıyla köklü değişimler gösteren çağdaş dünya sanatını ve mimarlığını kavrayabilmek için öncelikle çağdaşlığın ve çağdaş sanat kavramlarının, buna bağlantılı olarak da çağdaş mimarlığı betimleyen çakışım boyutlarının anlaşılabilmesi gerekir. Modern sanat/mimarlık daha çok üsluplar üzerinden tanımlanmışken, çağdaş sanat/mimarlık kavramlar üzerinden kendisini ifade etmektedir. Yeni çağın getirileriyle birlikte sanatın ve mimarinin iç içe geçmiş yapısının irdelenmesi ve çağdaş sanattaki değişimlerin mimaride nasıl yansıdığı kavramlar üzerinden değerlendirilmesi bu araştırmanın ana kurgusunu oluşturmaktadır. Aynı zamanda çağdaş ve modern arasındaki gelişim, dönüşüm, fark ve çakışma noktaları, seçilmiş örnekler üzerinden, ele alınarak çağdaş sanattaki değişimlerin mimaride yansımaları incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler- Sanat, Mimarlık, Modern, Çağdaş, Kavram

Abstract– Since the early days of civilization, art and architecture existed in a spiral relationship. This spiral relationship has been built up to now, in theory and in practice, more and more intensively through common conceptual overlaps. In fact, architecture is often expressed as an artistic act. It is suggested that the architectural and artistic concepts which are reshaped by the styles of the 20th century and which are reshaped by scientific and technological developments, are close to each other. Therefore, it is inevitable to make related/comparative evaluations in the deliberations on both.

In today's world, especially in art, it is imperative to reconstruct the existing concepts or produce new concepts in order to comprehend the resulting plurality. In order to comprehend contemporary art and architecture showing fundamental changes in the 21st century with globalization, technological developments and the expansion of digital technologies, it is necessary to understand the dimensions of modernity and contemporary art, and in this respect, the dimensions of overlapping contemporary architecture. While modern art/architecture is defined more through exponents, it expresses itself through contemporary art/architecture concepts. Examining the intertwined structure of art and architecture with the returns of the new age and evaluating how the changes in contemporary art are reflected in the concepts of architecture constitute the main construct of this research. At the same time, the development, transformation, difference and overlap points between contemporary and modern are examined through selected examples and the reflection of the changes in contemporary art in architecture is examined.

Keywords– Art, Architecture, Modern, Contemporary, Concept

I. GİRİŞ

Sanat-mimarlık ilişkisi değişim, gelişim ve dönüşümden etkilenmiş, Bu süreçte sadece sanat nesnesi içinde bulunacağı mekana göre biçimlendirilmemiş, yeni yaratılan mekanlar da sanatsal çalışmaların çeşitliliği ve zenginliğini karşılayacak biçimde evrilmiştir[1]. Bildiri öncelikle Son yıllarda mimarlığın gündemine giren ve teknolojik, ekonomik ve sosyal alanlarda gelişime ve dönüşüme yol açtığı iddia edilen çağdaş düşüncenin getirdiği açılımları sanat ve mimarlık alanında değerlendirme çabası olarak görülmelidir.

Böylece mimarlığın hayattan beslenen bir disiplin olma yönüyle sanatsal değişim ve dönüşümlere kayıtsız kalamadığı, bu dönüşümlerden doğrudan etkilendiği görüşü de yerini bulacaktır.

Çalışmanın sahip olduğu amaç, kapsam, yöntem ve sonuçlarıyla mimari tasarımlar için kavramsal bakış açısının önemi vurgulanarak günümüz ve geleceğin mimari ürün oluşumlarına şekil vereceğine inanılmaktadır.

Çağdaş dünya sanatını kavrayabilmek ve öncelikle çağdaş sanat terimlerinin anlaşılması için, çağdaş sanatın ve çağdaş mimarlığın modern sanat ve modern mimarlığıyla ilişkide olduğu kabulüyle, literatür araştırması, seçilmiş örnekler üzerinden ve tablolar yardımıyla sanat-mimarlık üzerinden sınıflandırılması yoluna gidilmiştir.

Bu bildirinin önemi, Sanat ve mimarlığın birbirlerine yakınlaştıkları noktada, aynı zamanda yeni malzemelerle, teknolojilerle ve mecralarla ilgili sorular ortaya çıkmıştır; bu durum da, sanat-mimarlık ilişkisinin acil olarak yeniden sorgulanmasını gündeme getirmektedir.

Bu çoğulcu ortamda diğer oluşumları ve eğilimleri dışarıda bırakarak ‘mimari sanatı’ ve ‘çağdaş mimarlık’ kavramlarını tartışmak, yani çağdaş sanat, mimariye kayan tasarım anlayış ve yöntemleri, mimariyi de, çağdaş sanata kayan tasarım anlayış ve yöntemleri açısından incelemektir.

Çalışma, çoğunlukla düşünüldüğünün aksine, iki disiplin arasındaki bu yakınlaşmanın sadece biçimsel bir yakınlaşma olmadığını, ardında düşünsel, teknik ve bağlama ilişkin bir sürecin olduğunu göstermeyi hedeflemiştir.

Yeni çağın getirileriyle birlikte sanatın ve mimarinin iç içe geçmiş yapısının irdelenmesi ve çağdaş sanattaki değişimlerin mimaride nasıl yansıdığı kavramlar üzerinden değerlendirilmesi bu araştırmanın ana kurgusunu oluşturmaktadır.

II. SANAT-MİMARLIK SARMAL BÜTÜNLÜĞÜ

Bu amaca uygun olarak, sanat ve mimarlık aralarında sarmal bir bütünlük kurarlar. Mimarlık ve diğer sanat dalları, belli kırılma noktaları hariç, aslında baştan beri görsel, duyuşsal, anlamsal, kavramsal, eylemsel ve süreçsel temelde birlik içinde varolurlar.

sanat mimarinin içinde, görsel yapıya ek olarak, mekansal ve kavramsal olarak da önemli bir role sahiptir.

Ayrıca mimarlık, tüm kavramların sadece buldukları değil, aynı zamanda sergilendikleri bir sahadır ve kavramlar tarafından şekillenen diğer sanatlar da bu sahada mimarlık ile beraber yer alır[2].

Ayrıca aynı kaynaklardan beslenen mimarlık ve diğer sanatlar arasında çakışım noktaları oluşur.

Bu çakışım noktaları tarihsel boyut ve süreç içinde kendisini gösteren değişim ve dönüşüme uğramıştır.

Tarihsel süreçte Mimarlığın hem bütün olarak bir sanatsal etkinlik olduğu, hem de diğer sanatların yer almasına olanak sağlayan bir ortam olduğu anlaşılmaktadır[3].

Sanatın etkisi “Anlam” üretmek kadar “Biçim” çerçevesinde de kendini göstermiştir.

21.y.y da, özellikle hesaplamalı bir dünyanın yarattığı biçim çeşitlenmesinin, farklı görsel algı biçimleri gibi farklı kavramlar üzerinden de var edildiği görülmektedir.

Sayısal yöntemlerle ortaya konan “biçim” bir “üslup” üzerinden değil “süreç” üzerinden tarif edilir, yani biçim yerini biçimlendirmeye, biçim yapmak ise yerini biçim bulmaya bırakmıştır[4].

III. MODERN VE ÇAĞDAŞ SANAT/MİMARLIK ÜZERİNE KARŞILAŞTIRMALI BİR DEĞERLENDİRİLME

Bu araştırmanın kapsamında Çağdaş dünya sanatını/mimarlığını kavrayabilmek için öncelikle çağdaş sanat terimlerinin anlaşılmasının önemini altı çizilmektedir.

Çağdaş düşünce kendisini, bulunduğu çağdan bakarak geçmiş ve gelecek ile kurduğu genleşebilen bir aralıkta konumlandırır. Dolayısıyla yakın geçmiş olarak modern sanat ve modern mimarlık ile de etkileşimli bir ilişki içerisinde.

Bunun kabulüyle, literatür araştırması ve seçilmiş örnekler üzerinden bu konuyu açmak ve Çağdaş ile Modern üzerine karşılaştırmalı bir değerlendirme yapmak, hem sanat ve mimarlık sarmalının günümüzümüzdeki çakışmalarını görmek, hem de çağdaş mimarlığın kavramsal kodlarını anlamak açısından önemsenmiştir.

Yapılan araştırma bize gösteriyor ki; Modern sanat/mimarlık daha çok üsluplar üzerinden tanımlanmışken, çağdaş sanat/mimarlık kavramlar üzerinden kendisini ifade etmektedir.

Karşılaştırma bu temel öngörü üzerinden irdelenecektir.

20. yüzyılda bir yandan mimarlıkta yalın bir tasarım ve cephe dili önem kazanırken, bir yandan da mimarlıkla yakın ilişki içinde olan resim sanatında yalın ve soyut bir yaklaşım etkin olmaya başlamıştır[5].

21. yüzyılda ise sanatçıların çalışmaları dijital platformlarda ve sanal âlemde yerlerini almaya başlamıştır. Çağdaş sanatın ayırıcı özelliği; sanatın boy atması, gelişmesiyle olan doğrudan ilişkisidir.

Çağdaş sanat; dilini, varlığını, ortamını ve amacını sorgulayarak kendini sürekli geliştirir.

Ayrıca Çağdaş eserlerin ortak noktası güçlü konseptler üzerine tasarlanmış büyük ölçekli etkileyici heykelleri andırmaları. Bu eserleri karakterize eden bir diğer öge ise ileri teknoloji ve yenilikçi malzemelerdir.

Son dönem binaları daha çok farkedilmek ve şaşırtmak için tasarlandılar.

IV. Çağdaş Mimarlık/Sanatta Kavramsal Çıkarımlar

21. y.y. mimari örneklerinin, birden fazla kavrama ait özellikleri taşımakta Bununla birlikte Çağdaş mimarlık, özellikle kuramsal alanda, çağdaş sanattaki gelişmeleri takip etmektedir[6].

Çağdaş düşüncüyü şekillendiren teknolojik ve sosyolojik olguların belirlediği gelişmelerin mimarideki yansımaları ele alındığında bu bağlamda mimarinin dayandığı ortak kavramlardan bahsedebiliriz.

Karşılaştırmaya dayanak olarak, steven hollu referans alıp, bu bildiri de klasik dönemini tamamen modern ve çağdaş döneminden farklı ve kopmuş kılarak gerekçeleri açıklıyoruz.

Table 1. Steven Holl-arch and new arch.

Modern	21.yy	Modern	21.yy
KATI	ÇEKİNMESİZ	PARÇALI	ÇEŞİTLİ
SERT	GEÇİMLİ	BELİRLİ	BİRLEŞİMSSEL
ÖZLEŞTİRMECİ	MELEZ	ÖLÇÜLEBİLİR	AYRIMSAL
PARÇALANMIŞ	FRAKTAL	BIÇIM	UZAY
DEĞİŞKEN	EVİRİMSSEL	SOYUT	HİBRİT
SÜREKSİZ	SÜREKLİ/SİZ	İZAFİ	ETKİLEŞİMLİ
KONU/MADDE	BİLGİ/BİLİŞİM	DENGELİ	DİNAMİK
GERÇEK	SANAL	MEKANİK	DİJİTAL
İŞLEVSEL	İŞLEMSEL	DOGMATİK	OLUMSAL

V. Mimarlık/Sanat Sarmalındaki Çağdaş Kavram Kümeleri üzerine bir öneri

Mimarlık/Sanat Sarmalındaki Çağdaş Kavram Kümeleri üzerine bir öneri vermemiz gerekirse, Çalışmada bu ortak kavramların çıkarılması üzerine bir denemeye girişilmiş. Bunu yaparken yenilik, şok, montaj, simgesellik, anlamsızlık, evrim, zaman üstü gerçeklik, aykırılık, özerklik, Dinamizm, sınır kavramlarını kullanmaktadır ve bu kavramların tanımları yapılarak yakın dönemde mimarlık literatürüne girmiş çağdaş mimarlık ürünleri bağlamında seçilen örnekler üzerinde çakışan kavramlar vurgulanmıştır.

Yenilik

sanat ve mimaride yeni kavramlar, yeni malzemeler, yeni metotlar gibi çağın teknolojisine bağımlı olarak ortaya çıkan ve farklı bakış açıları kazandıran çok yönlü bir kavram olduğuna inanmıştır[7]. Bu kavrama uygun örnek ise Hotel Puerta , bu örnek Bir tür “21. yy tasarım müzesi” tanımlanmış ve tasarımcılar yeni ve farklı mekân tasarımları ile günümüz otel anlayışının ötesine geçmişlerdir.



Şekil 1. Hotel Puerta America, Zaha Hadid, Ron Arad, Norman Foster,...., Madrid, İspanya, 2005

Bir tür “21. yy tasarım müzesi” tanımlanabilecek otelin her katında önce konukları bir lobi karşılamakta lobi ve koridorlar da katı düzenleyen tasarımcı tarafından tasarlanmıştır. Sonuç olarak tasarımcılar yeni ve farklı mekân tasarımları ile günümüz otel anlayışının ötesine geçmişlerdir[8].

Şok

Mimari tasarımda eserin anlık yorumlanması evresidir. Tasarımcı ust sınırlarını zorlayıcı çalışmalarla kullanıcı üzerinde şok etkisi bırakarak eserin anlamının her zaman diri tutulmasını sağlar.

Örnek olarak Hermitage Müzesinde Yapı yerçekimine meydan okumuş Bu örnek, mimarın yeni deneyimlere ne kadar açık olduğunu kanıtlamıştır[9].



Şekil 2. Guggenheim Hermitage Müzesi, Zaha Hadid, Vilnius, Litvanya, 2008.

Yapı yerçekimine meydan okuyan, girişindeki oyuklu yapısıyla havada asılıymış gibi duran, mistik ve uçan yeni ve farklı bir nesneye benzetilmektedir. Eğik ve eliptik hatların da kullanımıyla beraber, müzenin ince uzun formu etraftaki dikey yapılaşmaya kontrast oluştururcasına yatayda uzanmaktadır, mimarın yeni deneyimlere ne kadar açık olduğunu bir kere daha kanıtlamıştır[10].

Montaj

sanat ve mimarlıkta ekleme yapılan eserin yeni işlev, malzeme, doku ve kurguyu baskın kılan bir özellik taşıyarak geçmiş ile şimdinin arasındaki bağı koparan bambaşka bir değer katan, çağdaş bir kavram olduğuna ulaşılmıştır[11]. Hearst Kulesi bu kavrama uygun örnek olarak tanımlana bilir, 46 katlı yapı, 6 katlı binanın üzerinde yükselmektedir. Binanın, tasarım felsefesinin özünde, “tarih”e referans veren fakat iç mekân tasarımı ve malzeme kullanımında son derece “güncel”özellikler taşıdığı söylenebilir.



Şekil 3. Hearst Kulesi, Foster & Partners, New York, ABD, 2006.

Binanın, tasarım felsefesinin özünde, “tarih”e referans veren fakat iç mekân tasarımı ve malzeme kullanımı adımlarında son derece “güncel”özellikler taşıdığı söylenebilir[12].

Simgesellik / Simgecilik

Sanatta ve Mimaride tasarımın somut nesne işaretlerle kullanıcının dikkatini çekmek, meraklandırmak, büyülemek, eserin anlamı hakkında ipuçları vermek görsel olarak etki uyandırıp beyine mesaj göndermek olarak karşımıza çıkar ve eserin daha anlaşılır hale gelmesinde etkili olduğu görülür[13]. Bu kavramda uygun örnek vermek gerekirse, Beijing Havalimanından bahs edebiliriz Yapının iç mekânı farklı

olarak bir takım simgesel sürprizler barındırmakta tasarımda Çin’i ve Çin kültürünü simgeleyen formlar, biçimler ve renklerin eşliğini göre biliriz[14].



Şekil 4. Beijing Havalimanı, Norman Foster, Beijing, Çin, 2003-2008.

Yapının iç mekânı farklı olarak bir takım simgesel sürprizler barındırmaktadır. Foster tasarımında hareketlilik idealini farklı

bir düzleme taşımıştır Çin'i ve Çin kültürün simgeleyen formlar, biçimler ve renkler eşliğinde varmaktadır.

Anlamsızlık

Sanat geçmişten günümüze kadarki süreçte tıpkı bir dil gibi, belirli bir şeyi anlattığı, belirli bir amaçlılık taşıdığı, insan duygularını dile getirdiği gibi özellikleri ona anlam kazandırsa da sözcüklerle anlatılmayan, yorumlanmayan bir yanının olduğunu da açıklar[15].



Şekil 5. Hypo Alpe-Adria Merkezi, Thom Mayne, Klagenfurt, 2002.

Bu mimarın mimari çözümleri temiz çözülmüş cevaplara karşın genellikle birçok soru işareti içermektedir. Müstakil olarak acayip görünen bu bina çevreye duyarlı olmasının yanında, halkın kırsal kesimini kent merkeziyle de bütünleştirmektedir[16].

Evrimsel

Tasarımda evrimsel sistemlerin model alındığı örnekler genel olarak algoritmik tasarım ana başlığı altında ele alınmaktadır.

Mimari konseptler bir dizi üretim kuralı olarak tanımlanır, bu konseptlerin evrimi, gelişimi sayısal olarak şifrelenebilir. Sonuç ürünler genellikle basit kuralların tekrarından doğan, fraktal geometri benzeri, belirli bir düzen içinde karmaşık bir görüntüye sahip olan, geleneksel temsil teknikleriyle üretimi zor olan biçimlerdir.



Şekil 6. EIFFORM prototip uygulama Hadid ve Schumacher, 2002

Sonuç ürünler genellikle basit kuralların tekrarından doğan, fractal geometri benzeri, belirli bir düzen içinde karmaşık bir görüntüye sahip olan, geleneksel temsil teknikleriyle üretimi zor olan biçimlerdir[25].

Zaman üstü Gerçeklik

Sanat doğası itibarıyla hep bir gerçekliği aşma başka bir gerçeklik yaratma dürtüsü olarak tanımlanır. Düşlem ile gerçek, imgeler ile nesnelere arasında bir bağ kurma etkinliği olarak sanat ve mimarlık gerçeğe gerçeküstü kopukluğu gidermekte, teknoloji ve bilgisayar yardımıyla düşlerimizi gerçekleştirmektedir[17].

Bu kavramın örneği de Mercedes-Benz Müzesi, bu bina ilk bakışta şaşkınlık hissini uyandırıyor.

Mevcut müzecilik anlayışını ve taşıyıcı sistem kabullerini sorgulayan, yapı-bozuma uğratan, yeniden tarifleyen, merakla ön araştırma sürecinden geçmiş deneysel bir bina olma niteliğini göstermektedir.



Şekil 7. Mercedes-Benz Müzesi, UN Studio, Stuttgart / Almanya, 2006.

Mimarlar strüktürel yaratıcılık dayalı yaklaşımlarını sürdürerek, müzede, teknolojiyi zorlayıcı, yaratıcı ve özgün yaklaşımları ile bütünleştirmişlerdir ve mekân biçimlerini ve işlevsel programları yeniden tanımlayan, yapılarını bozarak, oynayarak, mekân ve olaylar arasında yeni ilişkiler oluşturmayı önermişlerdir[18].

Aykırlık

Aykırlık diğer bağlamda tasarımcının kabul görmüş değerlere karşı kendi savunduğu ve kurguladığı yeni değerleri ortaya çıkarmasıdır. Örnekte de anlaşılacağı üzere Akron Sanat Müzesi'nin yeni ek binası, cesur mimari ve sanatsal görünüm arasındaki dengeyi kurmanın ne kadar zor olduğunu bir kez daha hatırlatmaktadır[19].

Mimar Çok zor olan "uygunluğu" denemenin yanında onun kadar zor olan "önemlilik" kavramını da tasarımına yansıtmaktadır.



Şekil 8. Akron Sanat Müzesi, Coop Himmelb(l)au, Ohio, ABD, 2001-07.

Akron Sanat Müzesi'nin yeni ek binası, cesur mimari ve sanatsal görünüm arasındaki dengeyi kurmanın ne kadar zor olduğunu bir kez daha hatırlatmaktadır.

Mimar Çok zor olan "uygunluğu" denemenin yanında onun kadar zor olan "önemlilik" kavramını da tasarımına yansıtmaktadır[20].

Özerklik

Tasarımcı getirdiği farklı bakış açısı ve yeniliklerle yaratıcılığını gözler önüne sererek eserin benzer türevleri arasındaki bağı kopartır. Ancak bu sayede tasarımcının tasarladığı nesneye özerklik kattığı gözler önüne serilmiştir[21].

Örnek olarak Lois & Richard Rosenthal Çağdaş Sanatlar Merkezinden bahs edersek bu tasarım şehrin ilk bağımsız yapısı olma özelliğindedir en heyecan verici yanlarından biri, çeşitli geçici sergiler düzenlemek adına kalıcı hiçbir koleksiyona yer vermemesidir.



Şekil 9. Lois & Richard Rosenthal Çağdaş Sanatlar Merkezi, Zaha Hadid, Cincinnati, ABD, 2003.

Çağdaş Sanat Merkezi şehrin ilk bağımsız yapısı olma özelliğindedir, Çağdaş Sanat Merkezi'nin en heyecan verici yanlarından biri, çeşitli geçici sergiler düzenlemek adına kalıcı hiçbir koleksiyona yer vermemesidir. Heyecan verici basamaklı rampa, yapı boyunca devam eden düşey sirkülasyonu galerilere doğru çok seçenekli görüş alanları oluşturarak yatay bir yolculuğa dönüştürmekte ve "Kentsel Halı" duvar boyunca yükselmektedir[22].

Dinamizm

Günümüz mimarlık söylemlerinde yoğun bir şekilde kullanılan "dinamizm" kavramı, "yeni mimarlık" dilinin bilimsel bilgiyi referans alan en temel elemanlarından biridir[23].

Örneğin, Zaha Hadid in son dönemde çok katlı yapıların tasarımı özelinde, mimarlığa yeni bir dinamizm enjekte etme çabasında olduğunu belirttiği gibi, bunun artan seviyedeki sosyal ve kentsel karmaşıklığa karşılık verecek, akıcı ve uyarlabilir niteliklere sahip yeni bir mimari dili oluşturma çabası olduğunu belirtir[23].



Şekil 10. Galaxy Soho, Zaha Hadid & Patrik Schumacher, China, 2012.

Sınır

Sınır kavramı, Mimarlığın duvar / kabuk gibi klasik elemanları da bu değişimde sorgulanmakta, dönüşmekte, yeniden yorumlanmakta ve bu süreç günümüzdeki farklı örneklerde gözlenebilmektedir.

GreenPix Medya Duvarı ise kendi enerjisini çevresel bileşenleri (güneşi) kullanarak üretip, kendini değişen çevresel koşullara adapte eden bir yapı ve aynı zamanda bilginin paylaşıldığı büyük bir medya duvarı olarak ta bireylerle farklı bir etkileşime girmektedir.

Burada sınır / arayüz / kısıt / sınırlayıcı özelliklerinin tümü bulanıklaşmış yeni bir mimari öge gibi davranmaya başlamıştır[24].



Şekil 11. Zero Energy Media Wall, Simone Giostra & Partners and ARUP, China, 2008.

VI. SONUÇ

Bu pilot çalışma sonunda şu sonuçlar çıkarılmıştır. Öncelikle Bildirinin kapsamında çağdaşın kullandığı alt kavramların güncel analizlerinin yapılması ve bu kavramların yakın dönem mimari ürünler üzerindeki etkileri araştırılmıştır, Böylelikle günümüz mimarlık ortamının nerede olduğu ve aynı zamanda geleceği görme açısından sunacağı verilerle yarının mimarlık alanındaki değişim ve dönüşümlerin neler olacağı hakkında ipuçlarına ulaşılmaya çalışılmıştır.

Çağdaş hareketlerin başlıca ilkeleri olarak nitelendirilen yenilik, şok, montaj, simgesellik, anlamsızlık, evrim, aykırılık, özerlik, dinamizm ve Sınır kavramları çağdaş eserin oluşmasında başlat ilkeleri olarak karşımıza çıkmaktadır.

Çağdaş tasarımcının bu ilkeleri tek tek esere yansıtacağı gibi eserin alımlayıcı üzerindeki etkisini kuvvetlendirmek adına birkaç kavramı bir arada da kullandığı görülmüştür.

Birden çok kavramın bir arada kullanılmasındaki amaç alımlayıcı ve eser arasında kurulmak istenen bağın kavramlar yardımıyla daha kuvvetlendirmek ve yeni kavramların oluşum sürecine yardımcı olmaktır.

Ancak bu bildiri, haklarında sınırlı literatür kaynağı olan bu mimari örneklerin incelenmesinin öneminden yola çıkarak çağdaş bakış açısının gelecekte mimari eser tasarımına ne

derece etki edeceği, kazandıracığı ve kaybettireceği değerler bağlamında daha sonraki çalışmalara da bir zemin ve katkı sunmayı amaçlamıştır.

Son olarak gelecek tasarımlarının oluşmasında kavramsal bakış açısının ne denli önemli olduğu ve bu bağlamda mimari eserin insan ile ilişkisi, yaratılmak istenen etki, getirilen yeni değerlerin kavramlar yardımıyla kullanıcının beğenisine sunulmasının gerekliliği gözler önüne serilmiştir.

Anı ve çok hızlı bir ivmeyle ortaya çıkan bu mimari yaklaşımlar mimarlık eleştirmenleri tarafından tükenmiş ve etkisini kaybetmiş olarak vurgulansa da süreç hala devam etmektedir.

REFERENCES

- [1] İzgi, U., 'Mimarlıkta Süreç Kavramları ilişkiler', YEM Yayınlar, İstanbul, 33-37,85, 180-186, 189, 171, 172, 176, 177, 197-201, 216 (1999).
- [2] Ögel, S., 'Çevresel Sanat', İTÜ Mühendislik Mimarlık Fakültesi Yayınları, İstanbul, 8-16 (1997).
- [3] Stokstad, M., 'Art story', Person Education, New Jersey, giriş 13-15, 37, 38 (2005).
- [4] Bermudez, J., (1997), "Cyber(Inter)Sections: Looking into the Real Impact of The Virtual in the Architectural Profession", Proceedings of the Symposium on Architectural Design Education: Intersecting Perspectives, Identities and Approaches. Minneapolis, MN: College of Architecture & Landscape Architecture, p. 57-63..
- [5] Conrads, U.; 20. Yüzyıl Mimarisinde Program ve Manifestolar, Şevki Vanlı Mimarlık Vakfı Yayınları, 1991.
- [6] Dostoğlu,N.; "Modern sonrası Mimarlık anlayışları "Mimarlık-263,Mayıs 1995.
- [7] Aslan, A. Esra, Örgütte Kişisel Gelişim. Nobel Yayın Dağıtım, 330, Ankara,2000.
- [8] Yapı Dergisi, 295, Haziran Sayısı, 68, 2006.
- [9] Çelik, S., Karacabey, Beckett ve Estetik Şok, Tiyatro Araştırmaları Dergisi, 43- 145, 2007.
- [10] <http://www.mimdap.org/w/?p=8048>, 25 Mart 2008.
- [11] Bürger, P., Avangard Kuramı,, çev. Erol Özbek, Ali Artun, İletişim Yayınları, 14-23, İstanbul, 2003.
- [12] Uyar, T., Yeni Dediğimizde, XXI Mimarlık Kültürü Dergisi, 1-9, 2000.
- [13] <http://www.fosterandpartners.com/Projects/1235/Default.aspx>,11 Mayıs 2008.
- [14] Güzer, C., Abdi, Dönüştürücü Bir Güç Olarak Teknoloji, XXI Dergisi, 2001.
- [15] <http://www.arkitera.com/h21966-dunyada-gezi-rotamizi-degistiren-ya-da-degistirecek-22-bina.html>, 15 Mayıs 2008.
- [16] Güzer, C., Abdi, XXI, Future Systems, Yeni Arayışlar, cilt 4-5, 160-163, 2000.
- [17] <http://www.arkitera.com/news.php?action=displayNewsItem&ID=10783>,11 Mayıs 2008.
- [18] Bürger, P., Avangard Kuramı,, çev. Erol Özbek, Ali Artun, İletişim Yayınları, 14-23, İstanbul, 2003.
- [19] Arkon Sanat Müzesi, XXL Dergisi, Eylül-Ekim, 4-5, 2000.
- [20] Şevki, A., Parçalanmış Sanat: Sanat Etkinliklerinin Küresel Kapitalizmin Postmodern Kültür Koşullarındaki Genel Durumu Üzerine Bir Deneme, Hece Dergisi, 2008.
- [21] <http://www.arkitera.com/h21966-dunyada-gezi-rotamizi-degistiren-ya-da-degistirecek-22-bina.html>, 15 Mayıs 2008.
- [22] Schumacher, Patrik, 2006, "The Sky-scraper Revitalized: Differentiation, Interface, Navigation," <http://www.patrikschumacher.com/skyscrapers.htm>. (Mart 2008)
- [23] Schumacher, Patrik, 2004, "Responsive Environments - From Drawing to Scripting" <http://www.patrikschumacher.com/AADRLDrawingScripting.html>. (Mart 2008)
- [24] Marcuse, P., (1999). Walls of Fear, in Ellin, N. (editör) Architecture of Fear, Princeton Architectural Press, New York, 110-114. Hadid, Z. ve Schumacher, P., (2002), Latent Utopias- Experiments within Contemporary Architecture , Steirischerbst, Graz.